

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Székely Gábor Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a ... Törvényszék 2017. május 25-én kelt ...8. számú ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felek 2008. június 4-én devizaalapú kölcsönszerződést kötöttek, annak alapján az alperes 5.964.300 forint kölcsönt nyújtott a felperesnek egy Volkswagen típusú személygépkocsi megvásárlásához. A futamidőt 120 hónapban határozták meg. A kölcsönszerződés utolsó bekezdésébe foglalt nyilatkozat szerint „jelen kölcsönszerződés különös része kizárólag a ... számú Általános Szerződési Feltételekkel (ÁSZF) és a banknak jelen szerződés megkötésének napján hatályos hirdetményével együtt érvényes. A hirdetmény illetve az (ÁSZF), valamint az opciós adásvételi szerződés átadását, megismerését az adós ezen szerződés aláírásával is igazolja”.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a kölcsönszerződés idézett feltétele tisztességtelen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 209.§ (1) bekezdése és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999.(II.5.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1.§ (1) bekezdés j) pontja alapján, és ezért az 1959. évi Ptk.209/A.§-a szerint semmis, mivel a bizonyítási terhet az üzletszabályzat átvételére és megértésére vonatkozóan a fogyasztó hátrányára változtatja meg. Álláspontja alátámasztásaként hivatkozott az Európai Unió Bíróságának C-449/13. számú határozatára, amelyben a bíróság úgy foglalt állást, az ún. szabványzáradék a fogyasztó terhére fordítja meg a bizonyítási terhet.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a felperes keresete nem felel meg a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) 37.§-ában foglaltaknak, mert nem terjesztett elő a felek közötti elszámolásra kiterjedő és összegszerűen is megjelölt határozott kérelmet. Érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, mert a felperes által kifogásolt szerződéses rendelkezés nem minősül általános szerződési feltételnek, nem szabályoz felperest terhelő szerződéses

kötelezettséget és alperest illető szerződéses jogosultságot, ezért tisztességtelensége nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest 38.100 forint perköltség megfizetésére. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felperes által kifogásolt szerződéses rendelkezés a felek közötti pénzügyi elszámolást nem érinti, ezért a felperesnek arra kiterjedő és összegszerűen is megjelölt határozott kérelmet nem kellett előterjesztenie, a per megszüntetésének a DH2 törvény 37.§-a alapján nem volt helye. A kölcsönszerződés kifogásolt rendelkezése kapcsán kifejtette, hogy az olyan szerződési kikötésnek minősül, aminek tisztességtelensége vizsgálható, azonban a bizonyítási terhet nem fordítja meg, a fogyasztó esetleges bizonyítási kötelezettsége nem a támadott szerződési feltételből, hanem a nyilatkozat teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalásának tényéből következik és csak abban az esetben áll fenn, ha valótlan tartalmú nyilatkozatot írt alá. Mindezek alapján úgy foglalt állást, a per tárgyává tett szerződési feltétel a szerződésbeli egyensúlyt nem bontja meg, ezért nem minősül tisztességtelennek, ami miatt a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatását és keresete teljesítését, másodlagosan a Pp.252.§ (2) bekezdésére, harmadlagosan pedig a Pp.252.§ (3) bekezdésére alapítottan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. A fellebbezésének indokolásában a keresetlevelében kifejtett érveket megismételve hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződés kifogásolt szerződési feltétele az Európai Unió Bíróságának C-449/13. számú határozatában kifejtettekkel analóg módon a R.1.§ (1) bekezdés j) pontja szerint a fogyasztó terhére megfordította a bizonyítási terhet, ezért tisztességtelen. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet azért megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a szerződési feltétel egyedi megtárgyaltságát, ezt az alperesnek kellett volna bizonyítania, e tekintetben pedig az elsőfokú bíróság a Pp.3.§ (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségét is elmulasztotta.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az Európai Unió Bíróságnak C-449/13. számú ítéletével értelmezett 2008/48/EK irányelve a felek szerződésére nem alkalmazható, mert az azt átültető 2009. évi CLXII. törvény hatálybalépését, 2010. január 14-ét megelőzően kötötték.

A fellebbezés nem megalapozott.

A másodfokú bíróság először azt állapította meg, hogy a Pp.252.§ (2) és (3) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek hiányában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt indok, mert az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, és nem szükséges a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű vagy teljes megismétlése, illetve kiegészítése sem. Az alperes maga is azt adta elő, az egyedi kölcsönszerződés utolsó bekezdése a szerződéses blanketta része volt, nem állította, hogy annak tartalmát a felperessel egyedileg megtárgyalta volna, ezért a felperes alaptalanul kifogásolta az ennek bizonyításával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség megszegését.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a másodfokú bíróság egyetértett a keresetet elutasító érdemi döntésével is, annak indokait azonban részben megváltoztatja és kiegészíti az alábbiak szerint.

A perben nem volt vitás, hogy a felek közötti kölcsönszerződés az 1959. évi Ptk.685.§-ának e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek minősült, amelynek részévé váltak az 1959. évi Ptk.205/A.§ (1) bekezdése szerinti általános szerződési feltételek. A felek által aláírt kölcsönszerződés utolsó bekezdése rendelkezéseinek, az abban foglalt felperesi nyilatkozat tartalmának az 1959. évi Ptk.207.§ (1) bekezdése szerinti értelmezésével azonban az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben nem volt megállapítható, hogy a kifogásolt kitétel általános szerződési feltételnek minősül. A szerződés ugyanis meghatározott személyek között, azok kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával keletkező jogviszony, amelyből kötelezettség származik meghatározott szolgáltatás teljesítésére és jogosultság annak követelésére. Az 1959. évi Ptk.209.§ (1) bekezdése szerint pedig az az általános feltétel tisztességtelen, amely a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. E fogalommeghatározásból következően szerződéses feltételnek a szerződés tartalmát jelentő jogok gyakorlására és kötelezettségek teljesítésére vonatkozó szerződési rendelkezés minősül. Az általános szerződési feltételek átvételére és megértésére vonatkozó nyilatkozat nem a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozata, hanem a felperes egyoldalú nyilatkozata, egyszerű tényállítás, illetve tudomáskijelentés. A szerződő felek számára nem határoz meg sem jogokat, sem kötelezettségeket, nem minősül szerződéses kikötésnek, általános szerződési feltételnek, így tisztességtelensége nem is vizsgálható.

A felperes álláspontjával szemben helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a fellebbezésben is hivatkozott C-449/13. számú ügyben az Európai Unió Bírósága által hozott határozat a jogvita elbírálása során nem irányadó. Az Európai Unió Bírósága a 2008. április 23-án kelt 2008/48. EK irányelvet értelmezte. Az arra vonatkozó uniós joggyakorlat ebben a perben nem volt alkalmazható, mert az irányelvet a fogyasztónak nyújtott hitelekéről szóló 2009. évi CLXII. törvény ültette át a magyar jogba, ami 2010. január 14-én lépett hatályba azzal, hogy rendelkezéseit fő szabály szerint a 2010. június 11-ét követően kötött szerződésekre, míg egyes szabályait a 2010. március 1-jét követően kötött szerződésekre kell alkalmazni, tehát az irányelv szerződés megkötésére vonatkozó cikkei a felek 2008. augusztus 5-én megkötött szerződésére nem voltak irányadók. Ezen túl az is megállapítható, a felperes által kifogásolt, az általános szerződési feltételek átvételére és megértésére vonatkozó szerződéses kitétel nem azonos az Európai Unió Bírósága hivatkozott ítéletében értékelt szabványzáradékkal, amelyben a fogyasztó azt ismerte el, hogy a hitelező maradéktalanul és megfelelő módon teljesítette a reá háruló szerződéskötést megelőző kötelezettségeket.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp.256/A.§ (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül hozott határozatával a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján - az indokok részbeni módosításával és kiegészítésével - helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes részéről felmerült és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján megállapított jogi képviseleti munkadíjból álló másodfokú perköltségét. A pereszes felperes viseli a saját másodfokú költségeit.

Pécs, 2018. május 30.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

